

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Albanian kansalaisyhteiskunnan rooli laajentumista valmistelemissa EU:n tukiohjelmissa”

(2009/C 27/28)

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea päätti 16. helmikuuta 2007 työjärjestyksensä 29 artiklan 2 kohdan nojalla antaa oma-aloitteisen lausunnon aiheesta

Albanian kansalaisyhteiskunnan rooli laajentumista valmistelemissa EU:n tukiohjelmissa.

Asian valmistelusta vastannut ”ulkosuhteet”-erityisjaosto antoi lausuntonsa 12. kesäkuuta 2008. Esittelijä oli Susanna Florio.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 9.–10. heinäkuuta 2008 pitämässään 446. täysistunnossa (heinäkuun 9 päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 122 ääntä puolesta 1:n pidättyessä äänestämästä.

1. Taustaa

1.1 Koko Länsi-Balkanin alueen vakaudella, rauhalla, kehityksellä ja yhdentymisellä on ratkaiseva merkitys Euroopan nykyiselle tilanteelle ja tulevaisuudelle. Ajan myötä on kuitenkin käynyt yhä ilmeisemmäksi, että alueen maita koskevia Euroopan unionin politiikkoja on vahvistettava.

1.2 Koska Albania sijaitsee Välimeren rannikolla ja sen merkitys alueen ajoittain herkän tasapainon vuoksi on huomattava, unionin toimielinten on syytä kiinnittää siihen erityistä huomiota. Euro–Välimeri-kumppanuus on muodostanut keskeiset puitteet Euroopan unionin ja Välimeren etelärannalla sijaitsevien kumppanivaltioiden suhteille yli kymmenen vuoden ajan. Kumppanuuden tavoitteena on edistää alueen vakautta pitkällä aikavälillä. Albania liittyi Euro–Välimeri-prosessiin marraskuun alussa 2007.

1.3 Euroopan unioni on suunnitellut lukuisia toimenpiteitä albanialaisten instituutioiden taloudellisen, demokraattisen ja sosiaalisen kehityksen edistämiseksi. Paikallisviranomaisilla ja kansalaisyhteiskunnalla on keskeinen rooli pyrittäessä edistämään kansalaisten osallistumista Euroopan yhdentymisprosessiin.

1.4 Käsillä olevan ETSK:n lausunnon tavoitteena on tuoda esiin kansalaisyhteiskunnan roolia ja tarvetta seurata saavutettuja edistysaskelia sekä esteitä, joita vielä on Albanian demokraattisten instituutioiden vahvistamisen ja unionin politiikkoihin lähentämisen tiellä.

1.5 ETSK:n kolmen ryhmän jäsenistä koostunut valtuuskunta vieraili Tiranassa Albaniassa 31. maaliskuuta — 1. huhtikuuta 2008. Heillä oli tilaisuus tavata lukuisia Albanian kansalaisyhteiskunnan yhdistysten ja järjestöjen edustajia. Käyty vuoropuhelu oli erittäin rakentavaa, ja se on otettu huomioon käsillä olevaa lausuntoa laadittaessa.

2. Päätelmät ja suositukset

2.1 Kansalaisyhteiskunnalla on kaikissa muodoissaan ratkaiseva rooli minkä tahansa maan demokraattisessa ja

siviilioikeudellisessa kehityksessä ⁽¹⁾. Tämä pätee erityisesti Albanian kaltaiseen maahan, joka merkittävän geopolittisen sijaintinsa ansiosta on viime vuosina edistynyt huomattavasti demokraattisten instituutioiden vakiinnuttamisessa ja lähentymisessä EU:n toimielimiin ja länsimaisiin organisaatioihin (Nato).

2.2 Hallitusten hyväksymien politiikkojen seuranta ja kansalaisten aktiivinen panos ovat osallistavan ja demokraattisen yhteiskunnallisen kehityksen välttämättömiä osatekijöitä.

2.3 Näin ollen ETSK katsoo, että Albaniassa toimivan Euroopan komission edustuston tulisi kiinnittää enemmän huomiota ja varata enemmän resursseja koko kansalaisyhteiskunnan toimintaan, ja sen tulisi olla yksi edustuston työskentelyn painopisteistä. Tällaista toimintaa tulisi vahvistaa maaseutualueilla ja muuta heikommin kehittyneillä alueilla.

2.4 Koska maassa vaikuttaa erilaisia kansainvälisiä toimijoita, jotka eri hankkeiden avulla tukevat Albanian kansalaisyhteiskunnan toimintaa, ja koska maan yhteiskunnalliseen rakentamiseen liittyy tiettyjä objektiivisia vaikeuksia ja ominaispiirteitä, EU:n tavalla reagoida maan tilanteeseen on suuri merkitys. Erityisesti rahoituksen saannille tulisi määrätä tiettyjä edellytyksiä, niin että etusijalle asetetaan sellaiset organisaatiot, joiden toiminnalla on selkeät tavoitteet ja jotka todella edustavat kansalaisia.

2.5 Muuttuvassa yhteiskunnassa kolmikantaisella työmarkkinaosapuolten vuoropuhelulla on keskeinen tehtävä. Komitea on pannut tyytyväisenä merkille kansallisen työneuvoston perustamisen jälkeen eli vuodesta 1996 lähtien saavutetut edistysaskeleet. Kyseisen elimen toiminnassa esiintyy kuitenkin tällä hetkellä ongelmia. Se kaipaasi toimijoiltaan enemmän avoimuutta, osallistumista ja sitoutumista, sekä edustuksellisuutta ja vastuullisuutta. Neuvoston tulisi kokoontua säännöllisesti ja sen tulisi käsitellä kaikkia maan talouden kehittämispolitiikan tärkeimpiä kysymyksiä. Neuvostossa käydyillä keskusteluilla tulisi myös olla todellista vaikutusta hallituksen toimintaan.

⁽¹⁾ Myös Euroopan komissio on korostanut Länsi-Balkanin maiden kansalaisyhteiskunnan merkitystä ja ongelmia tiedonannossaan ”Laajentumisstrategia ja pääasialliset haasteet 2007–2008”, KOM(2007) 663 lopullinen.

2.6 Samalla on tuotava uudelleen esiin kansalaisvuoropuhelun merkitys Albanian kansalaisten demokraattisen osallistumisen vahvistamiseksi. Tässä yhteydessä Euroopan unionilla voi olla merkittävä tehtävä koko kansalaisyhteiskunnan toimijoiden koulutuksessa. Etusija on annettava organisaatioille, jotka toimivat aktiivisesti albanialaisessa yhteiskunnassa.

2.7 ETSK sitoutuu jatkamaan Albanian kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden seurantaa ja tukemista. Samalla se ottaa huomioon maan muutosprosessin nopeuden ja korostaa, että Albanian merkitys koko alueen vakaudelle on huomattava.

2.8 Kuten Ljubljanassa 4.–5. kesäkuuta 2008 järjestetyn toisen Länsi-Balkanin kansalaisyhteiskunnan foorumin päätelmissä esitettiin, myös Albanian tapauksessa neuvoa-antavan sekakomitean perustaminen voisi auttaa tuomaan esiin kansalaisyhteiskunnan tarpeita ja luomaan tiiviit suhteet albanialaisten organisaatioiden ja EU:n toimielinten välille. Lisäksi ETSK voi osana Länsi-Balkania koskevaa toimintaansa vahvistaa alueen kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden yhteistyötä ja varmistaa Albanian täysimittaisen osallistumisen.

2.9 Unionin jäsenmaiden kansalaisyhteiskunnan organisaatioilla on keskeinen rooli, kun pyritään lisäämään albanialaisten organisaatioiden osallistumista ja tiedottamaan niille yhteisön politiikoista ja ohjelmista.

3. Unionin toimintavälineet Albaniassa

3.1 EU:n Länsi-Balkanin politiikan yleisenä kehyksenä on vakautus- ja assosiaatioprosessi, johon myös Albania osallistuu.

3.2 Eurooppa-neuvosto hyväksyi tammikuussa 2006 Albaniaa koskevan kumppanuusaloitteen, johon sisältyy useita lyhyen ja keskipitkän aikavälin tavoitteita. Heinäkuussa 2006 albanialaiset instituutiot hyväksyivät kansallisen toimintasuunnitelman kumppanuusaloitteeseen sisältyvien suositusten toteuttamiseksi. Tällä hetkellä Albanian hallitus on tarkistamassa vuonna 2006 laadittua toimintasuunnitelmaa kumppanuusaloitteen toteuttamiseksi vuonna 2008. Albania allekirjoitti vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 12. kesäkuuta 2006 ja sitoutui samalla taloudellisia, kaupallisia ja poliittisia näkökohtia koskeviin yhteisiin tavoitteisiin ja alueellisen yhteistyön edistämiseen.

3.3 Vuosina 2001–2007 Euroopan komission tärkein rahoitusväline Albanian kanssa tehtävässä yhteistyössä oli Cards-ohjelma (*Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilisation*), johon kuului viisi päätoimialaa:

— demokratian vakiinnuttaminen kansalaisyhteiskunnan sekä ihmisoikeuksia, sosiaalisia ja poliittisia oikeuksia edistävien

kansalaisjärjestöjen kehitystä tukevien mikrohankkeiden ja vaalijärjestelmää vahvistavien aloitteiden avulla

— oikeus- ja sisäasiat: oikeusjärjestelmän, syyttäjänviraston ja poliisilaitoksen uudistamisprosessin tukeminen; samalla kehitetään meri- ja maaraajojen yhdenmukaista hallintaa ja raja-poliisin toimintaa

— hallinnollisten valmiuksien kehittäminen: verotus- ja maksujärjestelmän uudistamista, tarjouskilpailuja sekä tilastotietojen keräämistä ja hallintaa koskevat ohjelmat

— taloudellinen ja yhteiskunnallinen kehittäminen: kaupan helpottaminen ja paikallisyhteisöjen kehittäminen; lisäksi tuetaan Tempus-ohjelmaa ja korkeakoulutusta edistäviä aloitteita

— ympäristö ja luonnonvarat: tuetaan kaupunki- ja aluesuunnitteluun liittyvää ympäristölainsäädäntöä; lisäksi tuetaan vesistöjen ja ilman laatua sekä jätehuoltoa koskevia ohjelmia.

Cards-ohjelmassa on siirrytty pääasiassa fyysiseen jälleenrakennukseen keskittyneestä ensimmäisestä vaiheesta valtionhallinnon toiminnan parantamiseen, jotta voitaisiin täyttää kumppanuusaloitteeseen sisältyvät tavoitteet ja vakautus- ja assosiaatiosopimukseen kuuluvat vaatimukset. Vuosiksi 2001–2006 Cards-ohjelmasta myönnettiin Albanialle 282,1 miljoonaa euroa ⁽²⁾.

3.4 EU:n tukipolitiikan uudistuksen ja siihen liittyvien muutosten vuoksi Cards-ohjelma on tammikuusta 2007 lähtien korvattu uudella liittymistä valmistelevalla välineellä (*Instrument for Pre-Accession Assistance*, IPA). Sen tärkeimpänä tehtävänä on koota sekä nykyisiä että mahdollisia tulevia ehdokasvaltioita koskevat tukivälineet yhden ohjelman piiriin. Toukokuussa 2007 hyväksyttiin IPA-ohjelmaan liittyvä monivuotinen ohjelmallinen suunnitteluasiakirja (MIPD) vuosiksi 2007–2009. Sen perusteella Albanialle myönnetään tukea kaikkiaan 212,9 miljoonaa euroa.

3.5 EU ja Albania allekirjoittivat viisumijärjestelmän helpottamista koskevan sopimuksen syyskuussa 2007. Sen on määrä tulla voimaan vuoden 2008 alkupuoliskolla edellyttäen, että asetetut ehdot on täytetty. Sopimuksen tarkoituksena on helpottaa Albanian kansalaisten matkustamista unionissa.

3.6 Albanian osallistuminen **Keski-Euroopan vapaakauppasopimukseen** (CEFTA) ja Kaakkois-Euroopan vakautussopimukseen sekä Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin ja Euroopan investointipankin panos edistävät osaltaan eri toimijoista muodostuvan verkoston syntymistä ja Albanian lähentymistä eurooppalaisiin standardeihin.

⁽²⁾ Euroopan komissio,
http://ec.europa.eu/enlargement/albania/eu_albania_relations_en.htm

4. Albanian poliittinen ja taloudellinen tilanne

4.1 Albanian talouskasvu on äskettäin hiukan hidastunut maata koetelleen energiakriisin vuoksi. Tärkeimpänä tukena Albanian taloudelle ovat edelleen etenkin Italiassa ja Kreikassa työskentelevien siirtotyöläisten toimittamat rahalähetykset. Maatalouden osuus BKT:stä on kolmannes, ja virallinen työttömyysaste on 13,46 prosenttia, mutta harmaa talous on maassa edelleen merkittävä tekijä.

4.2 Maan köyhän ja jälkeenjääneen pohjoisosan ja eteläosan kaupunkialueiden väliset erot ovat edelleen olemassa, ja ne vaikuttavat merkittävästi maan tilanteeseen. Nämä erot johtuvat osittain viimeaikaisista Balkanin alueen maita koskettaneista konflikteista ja niiden kielteisistä taloudellisista, yhteiskunnallisista ja poliittisista seurauksista (esimerkiksi kauppasaarrot), jotka ovat vaikuttaneet alueen maihin suoraan tai epäsuoraan.

4.3 Korruptio on edelleen laajalle levinnyt vitsaus lukuisilla talouden ja hallinnon aloilla, ja sen torjunnassa onkin edettävä päätäväisesti.

4.4 Poliittiset toimijat ovat yksimielisiä yhdentymiskehityksen nopeuttamisesta, mutta todellisuudessa enemmistö ja oppositio eivät tee riittävästi yhteistyötä tarvittavien uudistusten toteuttamiseksi.

4.5 Oikeusjärjestelmän alalla on viime aikoina saavutettu jonkin verran edistystä vakautus- ja assosiaatiosopimukseen liittyvän väliaikaisen sopimuksen puitteissa, mistä on raportoitu myös Länsi-Balkanin maita koskevassa Euroopan komission äskettäin julkaistussa tiedonannossa ⁽³⁾. Tiedotusvälineitä koskevaan lainsäädäntöön sekä pimeän työn, korruption, järjestäytyneen rikollisuuden ja köyhyyden torjumiseen liittyvät toimet ovat kuitenkin edelleen välttämättömiä. Usein lainsäädännön uudistusten ja niiden täytäntöönpanon välillä on huomattava kuilu, ja tilannetta on seurattava.

4.6 Parlamenttivaalit järjestetään vuonna 2009. Tässä yhteydessä olisi toivottavaa vakiinnuttaa maan vaalijärjestelmä sekä demokraattisten vaalien kannalta välttämättömät perusrakenteet, kuten äänioikeutettujen luettelo.

4.7 Bukarestin huippukokouksessa 2.–4. huhtikuuta 2008 Albanialle annettu virallinen kutsu liittyä Natoon on tekijä, joka tulee ottaa huomioon tarkasteltaessa maan geopolitiittista asemaa ja lähentymistä länsimaisiin instituutioihin.

5. Kansalaisyhteiskunnan rooli maan edetessä kohti EU:hun liittymistä

5.1 EU:n käyttöön ottama strategia perustuu osallistavaan prosessiin, joka koskee kansalaisyhteiskuntaa, paikallisviranomaisia ja avunantajia. Tätä varten on laadittu osallistumiseen perustuva toimintaohjelma, jonka periaatteiden mukaisesti kansalaisyhteiskunta osallistuu keskipitkän aikavälin rahoitusohjelman laadintaan. Ohjelman avulla päätetään resurssien jakamisesta eri alojen kesken.

⁽³⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle: Länsi-Balkan — lähemmäksi EU-jäsenyyttä, KOM(2008) 127 lopullinen.

5.2 Lisäksi on perustettu kansalaisyhteiskunnan neuvoa-antavia ryhmiä neljälle avainalueelle: maatalous, koulutus, kansanterveys sekä työllisyys- ja sosiaaliasioiden ministeriöön on perustettu kansallinen neuvoa-antava ryhmä ja tekninen sihteeristö. Paikallishallinnon institutionaalinen kehittäminen on tärkeää, jotta paikallishallinnon osallistumista prosessiin voidaan lisätä.

5.3 Paikallisviranomaisten ja muiden alueella työskentelevien toimijoiden panos on ratkaisevan tärkeä, jotta demokratia voidaan vakiinnuttaa ja jotta kansalaiset voivat valvoa julkishallinnon toimintaa. Tämä pätee erityisesti Albanian kaltaiseen maahan, joka pyrkii täyttämään EU:n vaatimukset liittyäkseen tulevaisuudessa täysivaltaiseksi unionin jäseneksi.

5.4 Albanian kansalaisyhteiskunnan toimia estää osallistavan demokratian rajoittuneisuus. Kansainvälisillä organisaatioilla ja niiden hallinnoimilla kehitysyhteistyöohjelmilla on keskeinen rooli kansalaisyhteiskunnan järjestöjen rahoituksessa. Tämä on tärkeää muistaa, kun kyseessä on demokraattisia instituutioita vähitellen rakentava ja vakiinnuttava yhteiskunta. On korostettava, että myös Yhdysvallat ja erityisesti USAID-virasto osallistuu merkittävästi albanialaisen yhteiskunnan tukemiseen kehitysapuohjelmien välityksellä.

5.5 Poliittiselta kannalta katsoen Euroopan unionin ja muiden kansainvälisten organisaatioiden myöntämän, täyden integroitumisen edellyttämän tason saavuttamiseen tähtäävän tuen on oltava Albanian kansan ja sen edustajien poliittisen tahdon mukaista, jotta voidaan edistää maan taloudellisia ja yhteiskunnallisia oloja parantavia uudistuksia. Tässä yhteydessä on tuotava esiin tyytyväisyys Albanian hallituksen uusimassa rahoituslaissaan tekemästä päätöksestä myöntää kansalaisyhteiskunnalle miljoona euroa. Komitea toivoo, että varoja koskevista toimintamenettelyistä ja niiden jakamisesta päätettäessä (päätökset ovat vielä tekemättä) noudatetaan todellista avoimuutta ja että päätösten toteutumista seurataan tehokkaasti.

5.6 Kansalaisyhteiskunnan roolin kehittämiseksi on vahvistettava vuoropuhelua hallituksen kanssa, sillä se vaikuttaa vielä riittämättömältä ja tuloksettomalta. Kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden osallistuminen lainsäädäntöprosessiin niin sen laadinta- kuin seurantavaiheessa on hyödyllistä, jotta uudistukset olisivat tehokkaita ja jotta ne hyväksyttäisiin.

5.7 Albaniassa toimii eri aloilla lukuisia valtiosta riippumattomia järjestöjä. Esimerkkejä niiden kattamista toiminta-aloista ovat naisten oikeudet, demokratian edistäminen ja instituutioiden avoimuus ja meritokratia. Lisäksi on olemassa muun muassa tutkimuskeskuksia ja kuluttajansuojajärjestöjä. Yleisenä ongelmana on, että useimmat järjestöt sijaitsevat Tiranassa eivätkä ne ole edustettuja muualla maassa. Niiden toiminta-ala on myös usein liian laaja, jotta toiminta voisi olla todella tehokasta, ja niiden toimintarakente on usein liian ”ammattimaisesti”.

5.8 Albaniaan tekemällään vierailulla ETSK:n jäsenet havaitsivat, että Albanian kansalaisyhteiskunnassa esiintyy valitettavasti samanlaisia ilmiöitä kuin monissa Albanian kanssa tietyssä määrin samankaltaisissa maissa, kuten jäsenmäärältään hyvin pienten organisaatioiden synty ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden liiallinen "ammattimaistuminen" jopa siinä määrin, että ne itse toimivat markkinoiden sääntöjen mukaan.

5.9 Maatalous kattaa vielä suuren osan maan bruttokansantuotteesta, ja alalla on edelleenkin paljon työntekijöitä. Se maksaa vielä Maailmanpankin ehdottaman ohjelman mukaisesti 1990-luvulla toteutetun yksityistämisprosessin kustannuksia. Tuolloin luotiin runsaasti maatalouden mikroyrityksiä, joiden on vaikea järjestäytyä ajaakseen yhteisiä etuja. Maanviljelijöiden järjestöt ovatkin ilmaisseet vahvan pyrkimyksensä ajantasaistaa Albanian maatalouden talous- ja tuotantojärjestelmää.

6. Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun nykytilanne

6.1 Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu ja niiden edustavuus ei ole Albaniassa kehittynyt samalla tavoin kuin unionin jäsenmaissa. Viime vuosien taloudellinen, yhteiskunnallinen ja poliittinen tilanne ei ole ollut myönteinen vakiintuneen sosiaalisen vuoropuhelun kehittämiseksi.

6.2 Hallituksen ja työmarkkinaosapuolten (erityisesti ammattijärjestöjen) välisten suhteiden normalisoimisen esteet ovat edelleen olemassa, ja ne huipentuivat elokuun 2007 tapahtumiin, jolloin poliisin avustamat haastemiehet käskivät maan kahta keskusjärjestöä poistumaan vuokraamistaan toimitiloista. Ammattijärjestöt syyttivät päätöksestä hallitusta. ETSK katsoo, että ongelmaan on löydettävä yhteinen ratkaisu, jotta ammattijärjestöjen ja hallituksen välisiä suhteita voidaan mahdollisimman pian parantaa ja jotta kukin taho voi huolehtia tehokkaammin omista tehtävistään.

6.3 Albanian ammattijärjestöt ⁽⁴⁾ vaativat mahdollisuutta osallistua tiiviimmin erityisesti arkaluonteisten kysymysten käsittelyyn. Esimerkkejä tällaisista aiheista ovat hinnankorotusten yhteydessä käyttöönotettavat toimenpiteet, korruption ja harmaan talouden torjunta sekä energia- ja öljyalan uudistukset ja niiden vaikutukset työllisyyteen.

6.4 Vaikka työnantajajärjestöt ovat hajanaisia ja jokseenkin haluttomia yhteistyöhön, kaikki valittavat avoimuuden puutetta ja heikkoja mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa lainsäädäntöprosessiin erityisesti taloudellista toimintaa koskevien toimenpiteiden osalta. Toimijoiden mielestä kaikkien kolmikantavuoropuheluun osallistuvien on noudatettava sääntöjä ja niiden edustavuus on taattava.

6.5 Tärkein albanialaisista kolmikantavuoropuhelun osapuolista on vuonna 1996 perustettu kansallinen työneuvosto. Se toimii eri taloudellisten toimijoiden intressien lähentämiseksi vähentääkseen konflikteja ja turvatakseen yhteiskuntarauhan ⁽⁵⁾.

6.6 Vuosien kuluessa neuvoston toiminta on edistännyt työmarkkinaosapuolten legitimeettiiä ja vaikuttanut eräisiin merkittäviin päätöksiin erityisesti palkkapolitiikkaa koskevista kysymyksistä. Työneuvoston toimintaa arvioitaessa on otettava huomioon myös Albanian poliittinen epävakaus erityisesti 1990-luvun lopulla ja siitä johtuva työministerien vaihtuvuus.

6.7 Sekä työntekijöiden että työnantajien edustajat kritisoivat työneuvoston työskentelyä, koska siltä puuttuu jatkuvuutta ja koska sitä ei ole pyydetty esittämään näkemystään yksityistämistä koskevien lakien ja rahoituslainsäädännön kaltaisista oleellisen tärkeistä poliittisista kysymyksistä.

6.8 ETSK katsoo, että Albanian kansallinen työneuvosto on erittäin tärkeä elin sosiaalisen vuoropuhelun kehittämisen kannalta. Sen tulisi olla todellinen keskustelu- ja sovittelufoorumi, jossa käsitellään kansallisesti merkittäviä kysymyksiä. Neuvoston työskentelyyn osallistuvien toimijoiden edustavuus sekä tapaamisten aikataulutus ja säännöllisyys ovat ratkaisevan tärkeitä tekijöitä sen työskentelyn onnistumiselle.

6.9 Albaniassa on hyväksytty laki, jonka nojalla otetaan käyttöön työsuojelutarkastukset. Järjestelmän kapasiteetti ja käytännön toiminta on kuitenkin vielä rajallista, ja lainsäädännön puutteisiin ja työsuojelua koskeviin sääntöihin liittyviä ongelmia esiintyy edelleen.

Bryssel 9. heinäkuuta 2008

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Dimitris DIMITRIADIS

⁽⁴⁾ Tärkeitä albanialaisia ammattijärjestöjä on kaksi: Albanian itsenäisten ammattijärjestöjen keskusliitto (BSPSH) ja Albanian ammattijärjestöjen keskusliitto (KSSH). Kummatkin on perustettu vuonna 1992.

⁽⁵⁾ Kansallista työneuvostoa koskevat säännöt sisältyvät Albanian työlain 200 artiklaan (12.7.1995 annettu laki 7.961 ja sen myöhemmät muutokset).